

**Περιβαλλοντική Αγωγή για Εκπαιδευτικούς
Προσχολικής και Πρωτοσχολικής Εκπαίδευσης
(Θεωρία και Πράξη)**

**Ενημερωτικός Οδηγός Σπουδών
2024-2025**

1. Εισαγωγή

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΓΠΑ) σας καλωσορίζει στο μοριοδοτούμενο* εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο **“Περιβαλλοντική Αγωγή για Εκπαιδευτικούς Προσχολικής και Πρωτοσχολικής Εκπαίδευσης (Θεωρία και Πράξη)”** διάρκειας **400 διδακτικών ωρών - 7 μηνών** - (16 ECTS), το οποίο θα υλοποιηθεί εξ αποστάσεως (**Ασύγχρονη εκπαίδευση**) μέσω της πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης E-class ΚΕΔΙΒΙΜ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος είναι ο κ. **Στυλιανός Γεροντίδης**, ΕΔΙΠ του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

2. Σκοπός

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε Εκπαιδευτικούς Προσχολικής (Βρεφονηπιοκόμοι, Νηπιαγωγοί) και Πρωτοσχολικής Εκπαίδευσης (Εκπαιδευτικοί Δημοτικής Εκπαίδευσης). Σκοπός του είναι να τους εφοδιάσει με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να έχουν την ικανότητα να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν διδακτικά σενάρια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχοντας υπόψη τους περιβαλλοντικές γνώσεις και βασικές παιδαγωγικές αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστούν οι βασικές έννοιες που αφορούν:

- την περιβαλλοντική εκπαίδευση
- τις θεωρίες μάθησης

Στη συνέχεια, θα διδαχθούν περιβαλλοντικά διδακτικά σενάρια βασισμένα σε επιστημονικές γνώσεις του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τις θεωρίες μάθησης, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των παιδιών προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ευαισθητοποίηση των παιδαγωγών / εκπαιδευόμενων να εισάγουν στο εκπαιδευτικό τους πρόγραμμα την περιβαλλοντική εκπαίδευση, καθώς απευθύνονται στους ενεργούς πολίτες του αύριο.

3. Αναγκαιότητα προγράμματος

Οι **ανάγκες** που εξυπηρετεί το πρόγραμμα είναι παιδαγωγοί / εκπαιδευόμενοι:

- να αποκτήσουν βασικές περιβαλλοντικές γνώσεις
- να διδάξουν περιβαλλοντική εκπαίδευση όπως ορίζεται στα νέα προγράμματα σπουδών

Οι **καινοτομίες** που θα έχει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι οι παιδαγωγοί / εκπαιδευόμενοι:

- να αποκτήσουν την ικανότητα να συσχετίζουν τις θεωρίες μάθησης με περιβαλλοντικά διδακτικά σενάρια
- να μάθουν να εφαρμόζουν κατάλληλες παιδαγωγικές στρατηγικές

4. Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι επιμορφούμενοι θα είναι σε θέση:

A. Γνώσεις

- να γνωρίζουν την αξία της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην προσχολική και πρωτοσχολική αγωγή (Παιδικός Σταθμός - Νηπιαγωγείο, πρώτες τάξεις δημοτικού).
- να έχουν αποκτήσει γνώση των αρχών της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- να γνωρίζουν μεθοδολογίες υλοποίησης εκπαιδευτικών σεναρίων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ανάλογα με την ηλικία των παιδιών στα οποία απευθύνονται.
- να προσεγγίζουν την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση διεπιστημονικά και διαθεματικά.
- να κατανοήσουν τις βασικές αρχές των εκπαιδευτικών στρατηγικών.
- να επιδεικνύουν σύνθετες επαγγελματικές δεξιότητες σχετικά με την εφαρμογή εκπαιδευτικών στρατηγικών που αφορούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

B. Δεξιότητες

- Να επιδεικνύουν σύνθετες επαγγελματικές δεξιότητες σχετικά με την εφαρμογή εκπαιδευτικών στρατηγικών που αφορούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Να έχουν την ικανότητα να εφαρμόζουν δράσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική πράξη.
- Να έχουν την ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης διδακτικών σεναρίων που αφορούν την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Γ. Ικανότητες

- Ικανότητα σχεδιασμού εκπαιδευτικού σεναρίου, στηριζόμενο στις θεωρίες μάθησης
- Καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης
- Επιμονή και αυτοπεποίθηση στην επίλυση προβλημάτων
- Κριτική σκέψη και ανάλυση της πληροφορίας
- Δημιουργικότητα και καινοτομία
- Συνεργατικότητα και επικοινωνία με άλλους
- Αυτοεκτίμηση και ανάπτυξη τόσο των δυνατοτήτων όσο και των αδυναμιών τους
- Συνέπεια και αφοσίωση στους στόχους τους

5. Ομάδα στόχος

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- Νηπιαγωγούς
- Ειδικούς Παιδαγωγούς Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας
- Βρεφονηπιαγωγούς – Βρεφοκόμους
- Δασκάλους

6. Πιστοποιητικά

Πιστοποιητικό Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης

7. Δομή εκπαιδευτικού προγράμματος

Τίτλος διδακτικής ενότητας	Τίτλος υποενότητας	Διάρκεια σε ώρες	ECTS
1. Θεωρίες μάθησης - Παιδαγωγικές στρατηγικές - Μαθησιακοί τύποι	1.1 Μάθηση	60	2,40
	1.2 Θεωρία Μάθησης		
	1.3 Παράγοντες που επηρεάζουν τη μάθηση		
	1.4 Τρόποι Μάθησης		
	1.5 Παιδαγωγική		
	1.6 Είδη Παιδαγωγικής		
	1.7 Παιδαγωγικές Στρατηγικής		
	1.8 Ο ρόλος της τεχνολογίας		
	1.9 Βασικοί εκπρόσωποι της Παιδαγωγικής συνολικά		
	1.10 Μαθησιακοί Τύποι		
	1.11 Διδασκαλία		
2. Η Περιβαλλοντική εκπαίδευση και η αξία της διδασκαλίας της στην προσχολική ηλικία	2.1 Περιβάλλον και η αξία του	40	1,6
	2.2 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση τι είναι και οι βασικές πτυχές της		
	2.3 Η σημαντικότητα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Προσχολική ηλικία		
	2.4 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Προσχολική Εκπαίδευση στην Ευρώπη		
	2.5 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Προσχολική Εκπαίδευση στην Ελλάδα		
3. Ανακύκλωση	3.1 Η σημασία της ανακύκλωσης καταναλωτή	60	2,4
	3.2 Γιατί είναι σημαντική η διδασκαλία της ανακύκλωσης στην προσχολική ηλικία		
	3.3 Ενδεικτικό διδακτικό σενάριο		
	3.4 Στόχοι (γενικά)		
	3.5 Σύνδεση με τις θεωρίες μάθησης		
	3.6 Ανάλυση των μαθησιακών στόχων		

4. Σενάρια διδασκαλίας εποχές - νερό	4.1 Οι 4 εποχές ➤ Ενδεικτικό διδακτικό σενάριο ➤ Στόχοι (γενικά) ➤ Σύνδεση με τις θεωρίες μάθησης ➤ Ανάλυση των μαθησιακών στόχων	60	2,4
	4.2 Ο κύκλος του νερού ➤ Ενδεικτικό διδακτικό σενάριο ➤ Στόχοι (γενικά) ➤ Σύνδεση με τις θεωρίες μάθησης ➤ Ανάλυση των μαθησιακών στόχων		
5. Σενάρια διδασκαλίας φυσικοί πόροι - βιοποικιλότητα	5.1 Οι φυσικοί πόροι ➤ Ενδεικτικό διδακτικό σενάριο ➤ Στόχοι (γενικά) ➤ Σύνδεση με τις θεωρίες μάθησης ➤ Ανάλυση των μαθησιακών στόχων	60	2,4
	5.2 Η ποικιλότητα των ζώων ➤ Ενδεικτικό διδακτικό σενάριο ➤ Στόχοι (γενικά) ➤ Σύνδεση με τις θεωρίες μάθησης ➤ Ανάλυση των μαθησιακών στόχων		
6. Τροφική αλυσίδα και προσχολική εκπαίδευση	6.1 Τροφική αλυσίδα και προσχολική εκπαίδευση	60	2,4
7. Σενάρια διδασκαλίας το "ταξίδι" της τροφής	7.1 Συλλογικός κήπος ➤ Ενδεικτικό διδακτικό σενάριο ➤ Στόχοι (γενικά) ➤ Σύνδεση με τις θεωρίες μάθησης ➤ Ανάλυση των μαθησιακών στόχων	60	2,4
	7.2 Το ταξίδι του γάλακτος ➤ Ενδεικτικό διδακτικό σενάριο ➤ Στόχοι (γενικά) ➤ Σύνδεση με τις θεωρίες μάθησης ➤ Ανάλυση των μαθησιακών στόχων		

8. Επιστημονική Ομάδα

Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος είναι ο **Στυλιανός Γεροντίδης**, ΕΔΙΠ του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στο πρόγραμμα διδάσκουν:

Ο **Διονύσιος Καλύβας**, Καθηγητής (Αξιολόγησης Γαιών - Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων στη Γεωργία και Χωρική Ανάλυση) του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο **Κωνσταντίνος Σούλης**, Επίκουρος Καθηγητής (Γεωπληροφορικής και Χωρικής Ανάλυσης στη Γεωργία και το Περιβάλλον) του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η **Ευφροσύνη Χαλάστρα**, Παιδαγωγός προσχολικής εκπαίδευσης, επιστημονικός συνεργάτης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

9. Μέθοδος υλοποίησης

Εξ αποστάσεως, ασύγχρονη εκπαίδευση

10. Μοριοδότηση*

Η επιτυχής παρακολούθηση και ολοκλήρωση του «Περιβαλλοντική Αγωγή για Εκπαιδευτικούς Προσχολικής και Πρωτοσχολικής Εκπαίδευσης (Θεωρία και Πράξη)» εξασφαλίζει:

- Δύο (2) μόρια σε υποψήφιους για διορισμό ως μόνιμοι εκπαιδευτικοί στην γενική εκπαίδευση, την ειδική αγωγή και το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό.
- Δύο (2) μόρια σε υποψήφιους για διορισμό ως αναπληρωτές εκπαιδευτικοί και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό, με το σύστημα του ΑΣΕΠ, Κεφάλαιο Ε' του ν. 4589/2019 (ΦΕΚ 13, Α', 29.01.2019)
- Δέκα (10) μόρια για προσλήψεις εκπαιδευτικών των κατηγοριών ΤΕ και ΔΕ της Γενικής Εκπαίδευσης και της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) σύμφωνα με την υπ' αριθμ Υπουργική Απόφαση 48190/Ε1 (ΦΕΚ 1088, Β', 2.04.2019).
- Ένα (1) και έως δύο (2) μόρια στην επιλογή Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης, Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Προϊσταμένων των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης, Συμβούλων Εκπαίδευσης, και Διευθυντών Σχολικών Μονάδων και Εργαστηριακών Κέντρων και Προϊσταμένων των Τμημάτων Εκπαιδευτικών Θεμάτων σύμφωνα με τον Ν. 4823/2021 (ΦΕΚ 136, Α', 3.08.2021).

11. Τεχνικές εκπαίδευσης - Εργαλεία – Εξοπλισμός

Η διδασκαλία διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Η ασύγχρονη εκπαίδευση, προσφέρεται **μέσω της πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης E-class ΚΕΔΙΒΙΜ.**

12. Εκπαιδευτικό Υλικό - Πρόσθετες Πηγές

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται **σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα**, μέσω της πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης E-class ΚΕΔΙΒΙΜ.

- Σημειώσεις
- Παρουσιάσεις Powerpoint
- Βιντεοπαρουσιάσεις
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις

13. Μεθοδολογία Αξιολόγησης

12.1 Αξιολόγηση εκπαιδευομένων

- **Τεστ πολλαπλών επιλογών**

12.2 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος (εκπαιδευτές, εκπαιδευόμενοι, ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος θα γίνει **μέσω ερωτηματολογίου** που συμπληρώνουν εκπαιδευόμενοι. Τα πορίσματα θα χρησιμοποιηθούν για τη συνέχιση ή/και βελτίωση του εκπαιδευτικού προγράμματος.

14. Υποχρεώσεις εκπαιδευόμενων / Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχοντες θα πρέπει:

- να έχουν παρακολουθήσει το σύνολο των διδακτικών ενοτήτων.
- να έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την εξέταση. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, απαιτείται οι συμμετέχοντες να έχουν συγκεντρώσει στο τελικό τεστ αξιολόγησης, στο τέλος του προγράμματος, βαθμολογία, άνω του 50%. Η εξέταση θα γίνει μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας E-class ΚΕΔΙΒΙΜ.
- να έχουν καταβάλει το σύνολο των διδάκτρων μέχρι την έναρξη του προγράμματος.
- να έχουν υποβάλει συμπληρωμένο το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Προγράμματος.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος απονέμεται στους συμμετέχοντες **Πιστοποιητικό Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης**, το οποίο εκδίδεται από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΓΠΑ.

15. Κόστος συμμετοχής/Εκπαιδευτική πολιτική

Το κόστος συμμετοχής στο πρόγραμμα είναι **310 ευρώ** και πρέπει να καταβληθεί πριν την έναρξη του προγράμματος προκειμένου να κατοχυρωθεί η συμμετοχή στο πρόγραμμα.

Όσοι δηλώσουν συμμετοχή στο πρόγραμμα **έως τις 15/11/2024** δικαιούνται **έκπτωση 18%** λόγω πρώιμης εγγραφής (**early entry**) και κατά την πληρωμή θα πρέπει να καταθέσουν **260€** ευρώ και όχι **310€**.

Επιπλέον εκπτώσεις για:

- για όσους έχουν παρακολουθήσει αποδεδειγμένα έστω και ένα επιμορφωτικό σεμινάριο του ΚΕΔΙΒΙΜ ΓΠΑ (με δίδακτρα): Έκπτωση 18% - Δίδακτρα 260€

Οι εκπτώτικες πολιτικές και η πρώιμη εγγραφή (early entry) δεν συνδυάζονται.

Οι ενδιαφερόμενοι/ενδιαφερόμενες **καταθέτουν το ανωτέρω ποσό** στον παρακάτω λογαριασμό, στον οποίο δικαιούχος είναι ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΓΠΑ, **αναφέροντας απαραίτητα το όνομά τους** και τον **κωδικό ΕΛΚΕ** του έργου (**Κωδικός: 80138**).

Εθνική Τράπεζα στο λογαριασμό με IBAN GR 280110040000004001883448

Το αποδεικτικό κατάθεσης επισυνάπτεται στην αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΓΠΑ.

16. Πολιτική επιστροφής χρημάτων

- Σε περίπτωση που το πρόγραμμα δεν πραγματοποιηθεί εν μέρει ή συνολικά, θα επιστρέφονται στο ακέραιο οι όποιες πληρωμές έχουν γίνει.
- Σε περίπτωση που ο εκπαιδευόμενος αποχωρήσει πριν την έναρξη των μαθημάτων και δεν έχει προχωρήσει σε πρόσβαση στο υλικό του προγράμματος μέσω της πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης του ΚΕΔΙΒΙΜ/ΓΠΑ, δικαιούται να λάβει επιστροφή όλων των διδάκτρων που έχει καταβάλει.
- Σε περίπτωση που ο εκπαιδευόμενος αποχωρήσει μετά την έναρξη των μαθημάτων και έχει προχωρήσει σε πρόσβαση στο υλικό του προγράμματος μέσω της πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης του ΚΕΔΙΒΙΜ/ΓΠΑ, η προκαταβολή δεν επιστρέφεται.

17. Αιτήσεις

Οι ενδιαφερόμενοι/ενδιαφερόμενες υποβάλλουν αίτηση ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΓΠΑ και συμπληρώνονται ή επισυνάπτονται όλα τα προαπαιτούμενα.

Σε περίπτωση που δεν συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός επιμορφούμενων, το ΚΕΔΙΒΙΜ διατηρεί το δικαίωμα αλλαγής της ημερομηνίας έναρξης του προγράμματος ή και ακύρωσής του.

18. Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να επικοινωνούν με:

- με τη Γραμματειακή Υποστήριξη του προγράμματος e-mail: sgeronti@aua.gr Τηλέφωνα: 2105294093 (10.00-15.30)
- με τη Γραμματεία του Κέντρου Επιμόρφωσης & Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών: e-mail: kedivim@aua.gr Τηλέφωνα: 210 5294400 (10.00-15.30)

Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)
του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ.Π.Α.)

Ιερά Οδός 75, 11855, Αθήνα

Κτίριο - «Θερμοκήπιο Τεχνών και Δεξιοτήτων» (πίσω από το εστιατόριο) – 1ος όροφος

Email: kedivim@aua.gr

Site: kedivimaua.gr

Τηλέφωνο: 2105294400

Facebook: Κέντρο Επιμόρφωσης & Δια Βίου Μάθησης Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Instagram: [kedivim_gpa](https://www.instagram.com/kedivim_gpa)

LinkedIn: Κέντρο Επιμόρφωσης & Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) ΓΠΑ